

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **L. P.**, zastoupeného JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským, advokátem se sídlem Sádky 1605/2, Prostějov, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2015, č. j. 43605/15/5200-10422-709063, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 8. 2017, č. j. 31 Af 1/2016 – 154,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit České republice - Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 16. 12. 2015, č. j. 43605/15/5200-10422-709063, zamítl žalovaný odvolání žalobce a potvrdil dodatečný platební výměr Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 18. 2. 2015, č. j. 282304/15/2701-50523-602196, jímž správce daně doměřil žalobci daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2011 ve výši 405.450 Kč a předsal penále ve výši 81.090 Kč.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce správní žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové nejprve usnesením ze dne 31. 3. 2016, č. j. 31 Af 1/2016 - 113, odmítl pro opožděnost. Poté, co Nejvyšší správní soud odkazované usnesení rozsudkem ze dne 11. 5. 2016, č. j. 1 Afs 90/2016 – 30, zrušil, projednal krajský soud věc meritorně a žalobu zamítl.

[3] Proti v záhlaví specifikovanému zamítavému rozsudku brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, kterou spojil s žádostí o přiznání odkladného účinku ve smyslu § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

II. Obsah návrhu na přiznání odkladného účinku

[4] Svoji žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že přezkoumávaným rozhodnutím správce daně mu byla doměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací

období roku 2011 ve výši 405.450 Kč a předepsáno penále ve výši 81.090 Kč. Současně správce daně doměřil stěžovateli DPH a celková doměřená daňová povinnost za rozhodné období tak činí 1.179.660 Kč. Tato částka bude dále navýšena o úrok z prodlení.

[5] Stěžovatel nedisponuje na úhradu doměřené daně dostatečnými finančními prostředky a povinnost uhradit stanovenou částku by pro něj měla likvidační důsledky. Naproti tomu stát, který je příjemcem daně, v důsledku prozatímního neuhrazení daně žádnou zásadní újmu nepocítí. Veškeré disponibilní zdroje stěžovatel potřebuje na financování svého podnikání, platby obchodním partnerům, splátky úvěrů, zabezpečení průběžných daňových povinností a další nezbytné platby.

[6] Za prostory, které stěžovatel využívá ke své podnikatelské činnosti, hradí nájemné ve výši 15.850 Kč a dále splácí úvěr u GE Money Bank ve výši 3.840.000 Kč (měsíční splátka 32.542 Kč) a úvěr společnosti Essox s měsíční splátkou 9.503 Kč.

[7] S ohledem na podmínky úvěrové smlouvy s GE Money Bank hrozí stěžovateli v případě exekuce přikázáním pohledávky z účtu vedeného u této banky zesplatnění celého úvěru, který je zajištěn zástavními právy k nemovitostem, v nichž má stěžovatel a jeho rodina obydli. Výše nesplacené jistiny úvěru činí 1.985.106 Kč. V důsledku nepřiznání odkladného účinku tedy stěžovateli i jeho rodině hrozí ztráta obydlí. Totéž riziko hrozí v případě exekuce vedené správcem daně na majetek stěžovatele.

[8] Stěžovatel dále uvádí, že k úhradě doměřené daně nemůže použít finanční prostředky určené na úhradu jiných závazků v souvislosti s jeho podnikatelskou činností. V takovém případě hrozí, že by se dostal do platební neschopnosti a musel by podat insolvenční návrh. Ze stejných důvodů nemůže za účelem získání finančních prostředků na úhradu daně přikročit k prodeji svého majetku, který potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti a navíc ani nemá výraznější hodnotu.

[9] Situaci stěžovateli komplikuje rovněž špatná platební morálka jeho dlužníků. Pohledávky z let 1995 - 2007, které vznikly za inzerci ve stěžovatelem vydávaných časopisech Výběr a In Store, jsou takřka nedobytné.

[10] Přiznání odkladného účinku není ani v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem, neboť by došlo pouze k odložení vykonatelnosti rozhodnutí správce daně, nikoliv ke znemožnění pozdějšího výběru daně. V této souvislosti stěžovatel poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č. j. 9 Afs 67/2012 - 64. Stěžovatel rovněž uvedl, že jelikož odkladný účinek jeho žalobě přiznal již krajský soud, postačí, pokud Nejvyšší správní soud přizná odkladný účinek toliko ve vztahu k napadenému rozsudku.

[11] Stěžovatel dále doplňuje, že má vyživovací povinnost vůči svým dvěma nezaopatřeným synům M. P. (nar. X) a J. P. (nar. X), kteří v současné době studují na vysoké škole, a své manželce R.. S vysokoškolským studiem synů jsou spojeny zvýšené náklady v souvislosti s ubytováním a pobytem v místě studia. Finanční situace rodiny stěžovatele je značně tíživá, proto by pro ni měla okamžitá úhrada doměřené daně závažné následky.

[12] Stěžovatel je přesvědčen, že přiznáním odkladného účinku nemůže třetím osobám vzniknout vážnější újma, než hrozí v případě jeho nepřiznání stěžovateli a jeho rodině. Jediný další subjekt, jehož se může přiznání odkladného účinku dotknout, je stát, pro něhož však doměřená daň spolu s penále nepředstavuje natolik zásadní částku, aby jej mohla jakkoliv ohrozit na jeho fungování.

[13] S ohledem na tyto skutečnosti je stěžovatel přesvědčen, že podmínky pro přiznání odkladného účinku jsou splněny.

III. Vyjádření žalovaného k návrhu stěžovatele

[14] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku poukázal na usnesení č. j. 31 Af 1/2016 - 49, jímž krajský soud zamítl dřívější návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žalobě. Nadto dodal, že vyživovací povinnost stěžovatele k synu J. P. již s ohledem na jeho věk zanikla. Vyživovací povinnost vůči manželce pak stěžovatel nijak nedoložil.

[15] Žalovaný nesouhlasí ani s tím, že je v důsledku doměřené daně ohrožena bytová potřeba stěžovatele. K nemovitosti, kterou stěžovatel se svou rodinou obývá, je primárně zřízeno zástavní právo ve prospěch banky. V případě jejího prodeje by proto byla banka uspokojena přednostně a daňová povinnost by pravděpodobně uhrazena nebyla. Správce daně zřídil zástavní právo i k dalším nemovitostem stěžovatele, jednu z nich označil samotný stěžovatel v žádosti o posečkání za neprodejnou. V minulosti stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku (která byla neúspěšná) uvedl výši úvěru 3,8 mil. Kč. Nyní uvádí toliko 1,9 mil. Kč a je tedy zjevné, že úvěr postupně splácí. To se nedá říci o doměřené dani a stěžovatel ostatně ani postupné splácení daňové povinnosti netvrdí.

[16] Přiznání odkladného účinku je mimořádným prostředkem, jímž se až do skončení soudního řízení pozastavují účinky pravomocného a vykonatelného správního rozhodnutí, na které je však třeba hledět jako na zákonné a věcně správné. Přiznání odkladného účinku je tedy určeno pouze pro ojedinělé případy, přičemž žalovaný se nedomnívá, že by v případě stěžovatele byly podmínky pro vyhovění jeho návrhu splněny.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[18] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností

vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[19] Stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil tím, že výkon napadeného rozhodnutí by pro něj a jeho rodinu mohl znamenat ztrátu obživy a obydlí. Uváděné důvody však zůstávají toliko v rovině tvrzení, neboť stěžovatel jejich pravdivost žádným způsobem neprokázal. Navzdory své povinnosti důvody pro přiznání odkladného účinku nejen tvrdit, ale též prokázat, stěžovatel nepřiložil k návrhu na podporu své argumentace žádné podklady. Nejvyšší správní soud sice nepřehlédl, že stěžovatel již své majetkové poměry dokládal v průběhu řízení před krajským soudem (v souvislosti s dvěma jím podanými návrhy na přiznání odkladného účinku žalobě); tyto podklady založené ve spise krajského soudu jsou však pro účely přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zcela nedostačující, a to již z důvodu jejich neaktuálnosti. Krom toho, že tedy Nejvyšší správní soud nedisponuje informacemi o aktuální finanční situaci stěžovatele, postrádá i jakékoliv podklady, z nichž by vyplývalo, nakolik a zda vůbec jsou stěžovateli rodinní příslušníci (zletilí synové a manželka) závislí na jeho výživě.

[20] Nadto je třeba vyzdvihnout, že přiznání odkladného účinku je toliko mimořádným prostředkem, jímž dochází k prolomení účinků pravomocného a vykonatelného rozhodnutí správního orgánu. To platí již v řízení o žalobě a ještě výrazněji pak v řízení před Nejvyšším správním soudem, který by měl k užívání tohoto instrumentu přistupovat velmi zdrženlivě. Negativní následky výkonu napadeného správního rozhodnutí tvrzené stěžovatelem, nepovažuje zdejší soud ve většině za nikterak výjimečné, neboť obdobné dopady na podnikatelskou činnost pociťuje v důsledku doměření daně množství daňových subjektů. Nutno zdůraznit, že rozhodnutí správce daně a napadené rozhodnutí již bylo podrobeno soudnímu přezkumu, a to aniž by krajský soud na straně daňových orgánů shledal jakékoliv pochybení. Jakkoliv tedy Nejvyšší správní soud nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti, je třeba mít na zřeteli, že kasační stížnost je toliko mimořádným opravným prostředkem a na napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i jemu předcházející rozhodnutí správce daně je třeba za daných okolností pohlížet jako na věcně správné a zákonné. Obtíže stěžovatele s plněním pravomocně uložené daňové povinnosti tak nemohou být samy o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a nemohou nahrazovat instrumenty, které ke zmírnění negativních dopadů daňové povinnosti zakotvují daňové předpisy (posečkání s úhradou daně, rozložení daně do splátek apod.).

[21] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v případě stěžovatele nejsou podmínky pro přiznání odkladného účinku podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. splněny a kasační stížnosti proto odkladný účinek nepřiznal.

[22] Vzhledem k tomu, že podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, poplatkové povinnosti a stěžovatel nespadá mezi osoby osvobozené od povinnosti soudní poplatek hradit, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno

ve výroku II tohoto usnesení. Soudní poplatek ve výši 1.000 Kč je možno uhradit v kolcích vylepením na vyznačeném místě v příloze tohoto usnesení (po připojení svého podpisu jej stěžovatel zašle zpět Nejvyššímu správnímu soudu), případně v hotovosti na pokladně soudu anebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno, závazný variabilní symbol pro identifikaci platby: 1010338217.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

Místo pro nalepení kolkových známek: